

Türkiye'de yerleşik firmanın yurtdışında bulunan iştiraki şirket tarafından düzenlenen sözleşmenin Türkiye'de hükmünden yararlanılması durumunda damga vergisi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	E-66813766-155[3-2022/35]-83855
Tarih	13.02.2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-66813766-155[3-2022/35]-83855

13.02.2023

Konu : Türkiye'de yerleşik firmanın yurtdışında bulunan iştiraki şirket tarafından düzenlenen sözleşmenin Türkiye'de hükmünden yararlanılması durumunda damga vergisi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden, firmanızın yurtdışı (...) iştiraki olan ... unvanlı şirketin, yine aynı ülkede olan yabancı bir firma ile kira sözleşmesi imzaladığı, firmanız iştiraki olan şirket tarafından ödenen kira dekontlarını ... konsoloslüğundan onaylatarak ülkemizdeki ihracatçı birliklerinden yurtdışı birim desteği aldığınızdan bahisle, söz konusu kira sözleşmesinin damga vergisine tabi olup olmadığı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, bu Kanundaki kağıtlar teriminin, yazılıp imzalanmak veya imza yerine

geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade edeceği, yabancı memleketlerle Türkiye'deki yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen kağıtların, Türkiye'de resmi dairelere ibraz edildiği, üzerine devir veya ciro işlemleri yürütüldüğü veya herhangi bir suretle hükümlerinden faydalanıldığı takdirde vergiye tabi tutulacağı; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu, yabancı memleketlerle Türkiye'deki yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen kağıtların vergisini Türkiye'de bu kağıtları resmi dairelere ibraz edenlerin, üzerlerinde devir veya ciro işlemleri yapanların veya herhangi bir suretle hükümlerinden faydalananların ödeyeceği; 4 üncü maddesinde, bir kağıdın tabi olacağı verginin tayini için o kağıdın mahiyetine bakılacağı ve buna göre tabloda yazılı vergisinin bulunacağı, kağıtların mahiyetlerinin tayininde, şekli kanunlarda belirtilmiş olanlarda kanunlardaki adlarına, belirtilmemiş olanlarda üzerlerindeki yazının tazammun ettiği hüküm ve manaya bakılacağı, mahiyeti tayin edilmek istenen kağıt üzerinde başka bir kağıda atıf yapılmışsa, atıf yapılan kağıdın hükümlerine nazaran iktisap ettiği mahiyete göre vergi alınacağı; 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında, bir kağıtta toplanan akit ve işlemler birbirine bağlı ve bir asıldan doğma oldukları takdirde damga vergisinin, en yüksek vergi alınmasını gerektiren akit veya işlem üzerinden alınacağı, 10 uncu maddesinde, damga vergisinin nispi veya maktu olarak alınacağı, nispi vergide, kağıtların nevi ve mahiyetlerine göre, bu kağıtlarda yazılı belli paranın, maktu vergide kağıtların mahiyetlerinin esas olacağı, belli para teriminin, kağıtların ihtiva ettiği veya bunlarda yazılı rakamların hasıl edeceği parayı ifade edeceği; 12 nci maddesinde, damga vergisine tabi kağıtlarda yazılı yabancı paraların Hazine ve Maliye Bakanlığınca tayin ve ilan edilecek fiyat üzerinden Türk parasına çevrilerek ona göre damga vergisinin alınacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "*I-Akitlerle ilgili kağıtlar*" başlıklı bölümünün A/2 fıkrasında, belli parayı ihtiva eden kira mukavelenamelerinin mukavele süresine göre kira bedeli üzerinden; A/3 fıkrasında, kefalet, teminat ve rehin senetlerinin nispi damga vergisine tabi tutulacağı hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 30 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde, damga vergisinin katma değer vergisi hariç olmak üzere sadece işin bedeli üzerinden hesaplanması, katma değer vergisi dahil edilerek düzenlenen kağıtlardan alınması icabeden damga vergisinin ise katma değer vergisi tutarı düşüldükten sonra kalan meblağ üzerinden hesaplanması gerektiği; 35 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde ise vergiye tabi kağıdın yabancı para cinsinden düzenlenmesi halinde kağıt üzerinde yer alan dövizin, kağıdın düzenlendiği tarihteki T.C. Merkez Bankasınca tespit ve ilan olunan cari döviz satış kuruna göre bulunacak Türk Lirası karşılığı üzerinden damga vergisi hesaplanacağı açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu kapsamda, yabancı memleketlerle Türkiye'deki yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen kağıtlar damga vergisine tabi bulunmamakla birlikte bu kağıtlar, Türkiye'de resmi dairelere ibraz edildiği,

üzerine devir veya ciro işlemleri yürütüldüğü veya herhangi bir suretle hükümlerinden faydalanıldığı takdirde, söz konusu işlemlerin yapıldığı tarih itibarıyla damga vergisine konu teşkil edecektir.

Yabancı memleketlerde düzenlenen kağıtlar açısından Türkiye'de hükmünden faydalanma konusu ise esas olarak, kağıtlarda yer alan hak ve yükümlülüklerle dayanılarak hukuki, ticari, mali olaylar ve sonuçlar yaratmak olarak anlaşılmalıdır. Hüküm bir gücün, etkinin ifadesi olduğundan, bir kağıdın hükmünden yararlanma o kağıdın gücünden, etkisinden kaynaklanmaktadır. Bu durumda, yabancı memleketlerde düzenlenen bir kağıda ilişkin bazı haklardan veya hususlardan Türkiye'de yararlanılması veyahut kağıda dayanılarak Türkiye'de bazı işlemler yapılması o kağıdın hükmünden yararlanıldığı anlamına gelmektedir.

Diğer taraftan, kira sözleşmelerinde taraflarca kira bedeli olarak belirlenen tutarın yanı sıra doğrudan kiralama işleminden kaynaklanan, dolayısıyla kiracı tarafından kiralayana bu sözleşmeler nedeniyle ilave ödeneceği belirtilen tutarlara yer verilmesi halinde, bu tutarların da kira bedelinin bir unsuru olarak kira sözleşmesinin matrahının hesaplanmasında dikkate alınması gerekmektedir.

Özelge talep formunuz ekinde yer alan 10/3/2021 tarihli kira sözleşmesinin Türkçe tercümesinin incelenmesinden, "*KİRA SÖZLEŞMESİNİN ANA DETAYLARI*" başlıklı bölümünde;

- Sözleşmenin ... arasında düzenlendiği,
- Kiralama süresinin 5 yıl,
- Kiralanan yerin yaklaşık ... m²,
- Kiralama bedelinin KDV hariç yıllık ... Euro,
- Peşin hizmet maliyeti olarak KDV hariç yıllık m² başına ... Euro,
- Teminat tutarının ... Euro,

olduğu belirlenmelerine yer verildiği anlaşılmaktadır.

Buna göre, Şirketinizin yurtdışı birim desteği alabilmesi için ilgili mevzuatı gereği başvurunuz konusu sözleşmenin destek veren kuruluşlara ibrazı ile başvurunuz konusu sözleşmenin hükmünden Türkiye'de yararlanılmış olacağından söz konusu sözleşmenin; sözleşmede yer alan ve en yüksek vergi alınmasını gerektiren yıllık kira bedeli ile kiranın bir unsuru olarak belirlendiği anlaşılan yıllık peşin hizmet maliyeti toplamının kira süresiyle çarpımı sonucu bulunacak tutarın, hükmünden yararlanıldığı tarih itibarıyla T.C. Merkez Bankası'nca tespit ve ilan olunan cari döviz satış kuruna göre hesaplanacak Türk Lirası karşılığı üzerinden 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-2 fıkrasına göre damga vergisine tabi tutulması, sözleşmeye ait verginin de sözleşmenin hükmünden yararlanan Şirketiniz tarafından ödenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 14.09.2026